

OPETUSHALLITUS
UTBILDNINGSTYRELSEN

Sosiaali- ja terveysalan ammatti- ja erikoisammattitutkintojen sisällöllinen ja rakenneuudistus

Sote at ja eat valmistelutyöpaja Kevät 2025

Opetushallitus
Ammatillinen koulutus
Dinah Arifulla

Mitä uudistuksessa tehdään?

- Muodostetaan sosiaali- ja terveysalan ammattitutkinto
  - Oheisista mielenterveys- ja päihdetyön at, terveysalan at, vammaisalan at
- Muodostetaan sosiaali- ja terveysalan erikoisammattitutkinto
  - Oheisista immobilisaatiohoidon eat, mielenterveys- ja päihdetyön at, kuntoutus-, tuki- ja ohjauspalveluiden eat sekä vanhustyön eat.
- Sisällön muutokset tutkintorakenteen ja -nimikkeiden ajantasaistamiseksi
- Huomioidaan osaamistarveselvitykset:
  - OEF, Huoltovarmuus
  - STM:n
  - Hotus FinAME-asiantuntijuusmalli
  - Sisällöt: Liira, Kunfo, Mipäri ja muut osaamistarvekartoitukset.

Soteen liittyvien ammatti- ja erikoisammattitutkintojen sisältö- ja rakenneuudistus

- Esivalmistelu
  - Lausuntokierros 2023-2024
  - Asetusmuutosesitys 2024 (OPH-2935-2024)
  - To 21.11.2024
  - ~~Ke 18.12.2024~~
- Kevät 2025 työpajat ja kirjoitustyö
- Syksy 2025 lausunto ja ns. kolmikantakäsittely
- 31.12.2025 raakaversio koulutuksen järjestäjille järjestämislupia varten
- Vuonna 2026 toimeenpanotuen tilaisuudet
- **Astuu voimaan 1.1.2027, siirtymäaika 31.12.2029 asti**

TUTKINNOT	Voimassaolo	Tutkintonimikkeet
Ammattitutkinnot 150 osp		
Mielenterveys- ja päihdetyön ammattitutkinto	Dr: OPH-138-2018	
Terveysalan ammattitutkinto	Dr: OPH-1395-2018	Kipsiteknikko Jalkojenhoitaja (AT) Obduktioteknikko
Vammaisalan ammattitutkinto	Dr: OPH-977-2021	Henkilökohtainen avustaja Kehitysvamma-alan ohjaaja (AT)
Erikoisammattitutkinnot 180 osp		
Immobilisaatiohoidon erikoisammattitutkinto	Dr: OPH-839-2018	Kipsimestari
Kuntoutus-, tuki- ja ohjauspalvelujen erikoisammattitutkinto	Dr: OPH-492-2018	Vammaisalan erityisohjaaja Näkövammaistaitojen ohjauksen erityisasiantuntija Työvalmentaja
Mielenterveys- ja päihdetyön erikoisammattitutkinto	Dr: OPH-2666-2017	
Vanhustyön erikoisammattitutkinto	Dr: OPH-3285-2020	Ikäänntyneen ihmisen palveluohjaaja (EAT) Muistihoitaja (EAT) Ikävalmentaja (EAT) Saattohoitaja (EAT)

Ammattitutkinto

osoitetaan työelämän tarpeiden mukaisesti kohdennettua ammattitaitoa, joka on perustutkintoa syvällisempää tai kohdistuu rajatumpiin työtehtäviin.

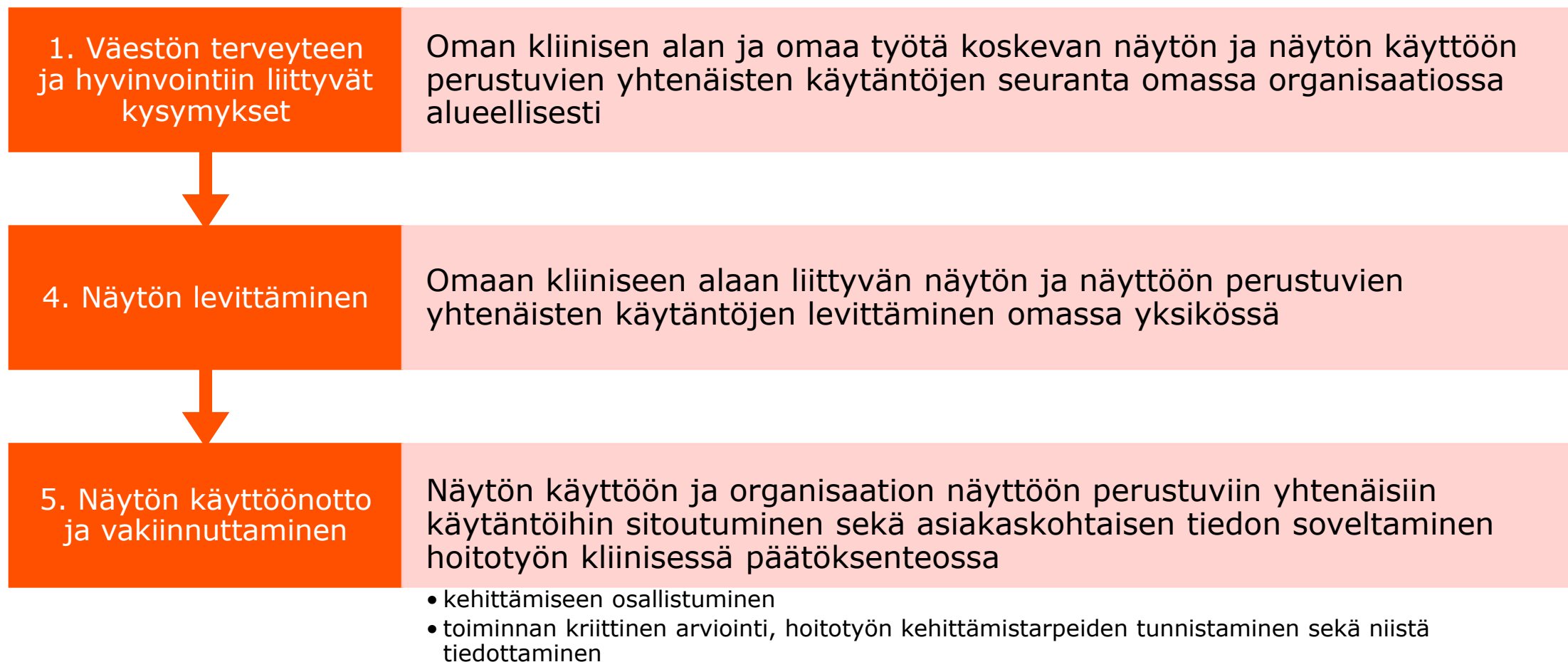

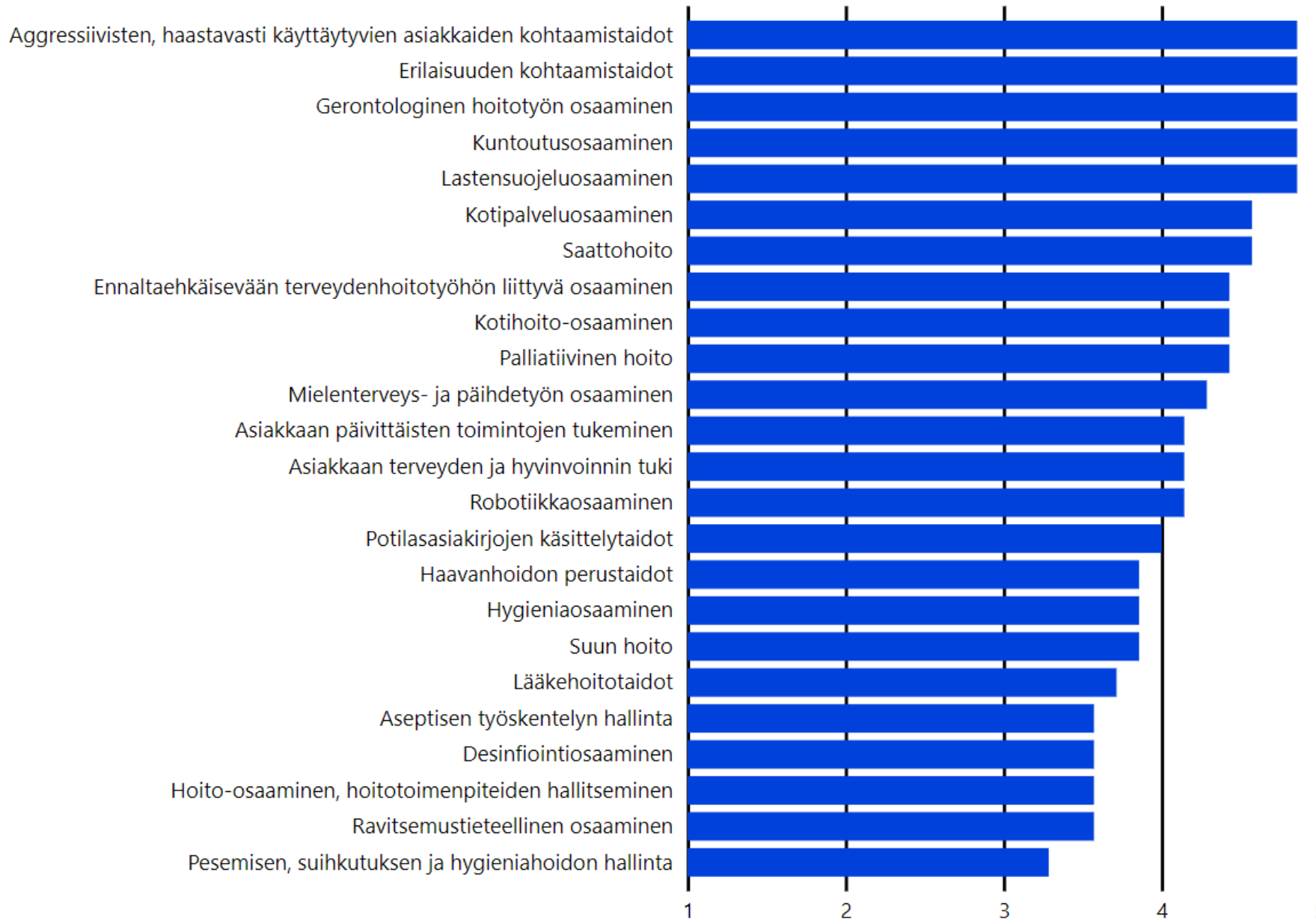
Erikoisammattitutkinto

osoitetaan työelämän tarpeiden mukaisesti kohdennettua ammattitaitoa, joka on ammattitutkintoa syvällisempää ammatin hallintaa tai monialaista osaamista.

Hotus, FinAME-asiantuntijuusmalli

Kliinisessä hoitotyössä toimivat lähihoitajat (EQF 4)

Ammattialakohtaisten osaamistarpeiden muutos vuoteen 2030, Lähihoitaja, Osaamisen ennakointifoorumi (OEF)

<https://vipunen.fi/fi-fi/ennakointi>

Terveyspalvelut 2035

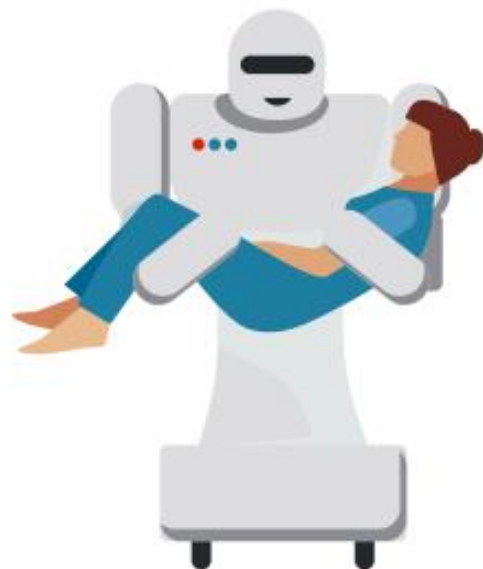
Kasvatavat osaamistarpeet

Yleinen osaaminen ja työelämätaidot

- yhteistyötaidot
- asiakaspalvelutaidot
- eettisyys
- asiakaslähtöinen palvelujen kehittämisaosaaminen
- vuorovaikutus-, viestintä- ja kommunikointitaidot
- etä- ja virtuaalipalveluiden hallinta
- digitaalisten ratkaisujen hyödyntämisaosaaminen
- digitaalisten alustojen hyödyntämisaosaaminen
- ajanhallintataidot
- verkosto-, kumppanuus- ja sidosryhmäosaaminen
- ryhmätyöskentelytaidot

Perusdigitaidot

- fyysisen ja psyykkisen terveyden suojeleusaosaaminen digitaalisten ympäristöjen ja -teknologioiden riskeiltä
- henkilökohtaisen tiedon ja -yksityisyyden suojeleusaosaaminen
- digitaaliset kommunikointitaidot
- digitaaliset yhteistyötaidot
- tiedon hallintataidot
- digitaalisen sisällön uudelleenjalostamis- ja integrointitaidot
- tiedon arviointitaidot
- tiedon digitaaliset jakamistaidot
- digitaalisen sisällön kehittämiskyky
- digitaalinen aktiivinen kansalaisuus

Tärkeimmät osaamistarpeet

- Etä- ja virtuaalipalveluiden hallinta
- Monikulttuurisuus- ja suvaitsevaisuustaidot
- Kestävän kehityksen periaatteiden tuntemus
- Yhteistyötaidot
- Vuorovaikutus-, viestintä- ja kommunikointitaidot
- Asiakaslähtöinen palvelujen kehittämisaosaaminen
- Eettisyys
- Tunneälykyys
- Digitaaliset kommunikointitaidot
- Henkilökohtaisen tiedon ja -yksityisyyden suojeleusaosaaminen
- Digitaalinen aktiivinen kansalaisuus
- Tiedon hallintataidot
- Digitaaliset yhteistyötaidot
- Fyysisen ja psyykkisen terveyden suojeleusaosaaminen digitaalisten ympäristöjen ja -teknologioiden riskeiltä
- Digitaalisten teknologioiden ja niiden käytön ympäristövaikutusten tiedostaminen

Sosiaalipalvelut 2035

Kasvavat osaamistarpeet

Yleinen osaaminen ja työelämätaidot

- etä- ja virtuaalipalveluiden hallinta
- asiakaslähtöinen palveluiden kehittämisosaaminen
- hyvinvointiteknologian laaja tuntemus ja hallinta
- työhyvinvointiosaaminen
- henkilökohtaisen osaamisen kehittäminen ja johtaminen
- digitaalisten toimintojen hallinta- ja ohjaustaidot
- digitaalisten ratkaisujen hyödyntämisosaaminen
- digitaalisten alustojen hyödyntämisosaaminen
- robottiteknologian käyttötaidot
- ympäristöosaaminen
- reagointikyky
- paineen sietokyky
- oppimiskyky
- monikulttuurisuustaidot
- itseohjautuvuus
- esiintymistäidot
- ajanhallintataidot

Perusdigitaidot

- henkilökohtaisen tiedon ja -yksityisyyden suojeleosaaminen
- tiedon digitaaliset jakamistaidot
- digitaaliset kommunikointitaidot
- digitaalisten osaamispuutteiden tunnistamiskyky
- digitaalinen aktiivinen kansalaisuus
- tiedon arviointitaidot
- tiedon hakutaidot
- digitaaliset yhteistyötaidot

Tärkeimmät osaamistarpeet

- Asiakaslähtöinen palvelujen kehittämisosaaminen
- Hyvinvointiteknologian laaja tuntemus ja hallinta
- Digitaaliset kommunikointitaidot
- Oppimiskyky
- Paineen sietokyky
- Joustavuus
- Luovuus
- Monitaitoisuus
- Ammattieettinen osaaminen
- Moniammatillinen osaaminen
- Vuorovaikutus-, viestintä- ja kommunikointitaidot
- Sosiaaliset taidot

7. SOSIAALI-, TERVEYS- JA HYVINVOINTIALA

Sosiaali-, terveys- ja hyvinvointialan ryhmään kuuluu terveydenhuollon ammattilaisten (lääkärit, sairaanhoitajat, fysioterapeutit, sosiaalialan ammattilaiset ym.) lisäksi lääketuotanto, sote-alan organisaatioiden johto- sekä hallintohenkilökunta, sote-alan järjestelmät (esim. apteekkijärjestelmät) sekä sosiaali-, terveys- ja hyvinvointialan strategisen tason ammattilaiset (valtionhallinto).

Sosiaali-, terveys- ja hyvinvointialalla korostuvia tarpeellisia osaamisia ovat muun muassa:

- **Poikkeusolojen johtaminen, resurssien hallinta ja ennakointi:** johtamisosaaminen poikkeus- ja kriisitilanteissa sekä resurssipulaan varautuminen (varasuunnitelmat työkalujen, välineiden sekä energian puutteen varalle). Tässä korostuu myös yksilön sopeutumiskyky ja resilienssi: johto kohtaa usein etulinjassa tilanteita, joissa tarvitaan henkistä ja fyysistä resilienssiä
- **Yhteistyöosaaminen sektoreiden ylitse:** Myös yksityisen sektorin mukaan ottaminen huoltovarmuuden suunnitteluun ja ennakointiin.
- **Oman merkityksen ja roolin ymmärtäminen huoltovarmuuden kontekstissa:** Kaikkien tulee ymmärtää oma roolinsa varautumisessa, huoltovarmuudessa sekä toiminnan jatkuvuudessa.
Erityisesti myös laitteiden, välineiden, lääkkeiden sekä muiden resurssien toimittajien keskuudessa
- **Käytännön operatiivinen osaaminen poikkeustilanteissa:** päivittäiset operatiiviset toiminnot, resurssiosaaminen, tehokas toiminta ja välinehuolto poikkeustilanteissa.
- **Teknologia- ja tietoturvaosaaminen :** Ymmärrys kyberturvallisuuden, tietojärjestelmien, hyvinvointiteknologian, robotiikan ym. hyödyntämisestä, tärkeydestä, mahdollisuuksista ja uhista.
- **Viestintäosaaminen poikkeusoloissa**

Aineistossa tunnistetaan myös alan kannalta tulevaisuudessa kasvavia huoltovarmuusosaamisia:

- **Lainsäädäntötuntemus**
- Kasvavassa henkilöstöpulatilanteessa **robotiikan ja tekoälyn hyödyntäminen potilastyössä**
- **Joustavuus, luovuus ja moniosaaminen:** poikkeusoloissa sekä kyky hallita oman toimenkuvan ulkopuolisia tehtäviä
- Ammattikunnan erikoisosaamisten tunnistaminen ja hyödyntäminen nykyistä monipuolisemmin ja joustavammin

Kuvio 1. Kliinisen hoitotyön erikoisalojen kokonaisuus.

SOTE AT ja EAT rakenne

The background features abstract, flowing shapes in vibrant green and blue. A thick green band curves from the top right towards the center, while a blue band curves from the bottom left towards the center, creating a sense of movement and depth.

Yleistä

- Laajuus 15 - 30 - 45 osp
- Valinnaisuutta painotetaan (TUTKE 4)
- Ammattitaitovaatimukset määritellään tehtäväkokonaisuuden osaamisen mukaan
- Arviointi hyväksytty - hylätty

Sosiaali- ja terveysalan ammattitutkinto 150
osp

Kaikille yhteinen pakollinen
tutkinnon osa 30 osp

LUONNOS

Osaamisala opinnot 90 osp

Ammatillisia 120/150 osp

Valinnainen tutkinnon osa (2)
30 osp

Sosiaali- ja terveysalan erikoisammattitutkinto

180 osp

Kaikille yhteinen pakollinen tutkinnon
osa 15 osp

LUONNOS

Osaamisala opinnot 105 osp

Ammatillisia 120/180 osp

Valinnainen tutkinnon osa (2-4)
60 osp

Kootusti uudet valinnaisuudet

AMMATTITUTKINTO

Tutkinnon osa toisesta pt, at tai eat tutkinnosta (AT)
15-30 osp

Paikallisiin ammattitaitovaatimukseen perustuva
tutkinnon osa 15-30 osp

Korkeakouluopinnot 5-15 osp

Digikyvykkyyden edistäminen työyhteisössä 15 osp

Tekoälyn hyödyntäminen työprosessissa 15 osp

Vihreän siirtymän edistäminen 15 osp

ERIKOISAMMATTITUTKINTO

Tutkinnon osa toisesta at tai eat tutkinnosta (EAT) 15-
30 osp

Paikallisiin ammattitaitovaatimukseen perustuva
tutkinnon osa 15-30 osp

Korkeakouluopinnot 5-30 osp

Digitalisaation edistäminen 30 osp

Kyberturvallisuuden edistäminen 30 osp

Kiertotaloustoiminnan kehittäminen 30 osp

Kehittyvien teknologioiden kokeilu 30 osp

Kiitos!

Kysymyksiä ja kommentteja?

ammatillinenkoulutus@oph.fi

Tapahtumakalenteri | Opetushallitus (oph.fi)

VARMISTA AINA KALENTERISTA TILAISUUS!

Sote-kahvilat Keväällä 2025 klo 14-15:

13.2; 6.3; 3.4; 15.5

13.2 teemana Sataedun Amis-klubi

3.4 teemana ELMA 2.0 hankkeen kieli- ja kulttuuritietoisien ohjauksen työkaluja ammatillisen opettajan sekä työpaikkaohjaajan tueksi (esimerkkinä opi hoitoalan suomea ohjaaja moduulin esittely avoimesta oppimisympäristöstä)

Lisäksi:

Sote at ja eat työpajat 20.3, 27.3 sekä 24.4.

<https://urly.fi/3IIM>

Lumista tammikuuta!

Opetusneuvos

Dinah Arifulla

ammatillinenkoulutus@oph.fi

